

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΔΡΩΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ. ΠΕΛ II 92/1970

^{Α'}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκ. 1969 / Φθινόπωρο 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... **Κ.Ρ.Υ.Ο.Ν.Ε.ΡΙ.Ο.Ν**
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας... **Ο.Ι.Τ.Υ.Λ.Ο.Υ.**
Νομοῦ **Λ.Α.Κ.Ο.Μ.Ι.ΑΣ**.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος **Φ.Θ.Τ.Ε.Ι.Ν.Η**
Γ.Ε.Ω.Ρ.Γ.ΟΥ.Λ.Ε.Α. ἐπάγγελμα **Δ.Ι.Δ.Α.Σ.Κ.Α.Λ.Λ.Ε.Σ.Α.**
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Κ.Ρ.Υ.Ο.Ν.Ε.ΡΙ.Ο.Ν. Ο.Ι.Τ.Υ.Λ.Ο.Υ. Λ.Α.Κ.Ο.Ν.Ι.ΑΣ**
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... **4**... **ἔτη**...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον **Κ. Σ. Ο. ΚΡΑΤΗΣ. Β. ΚΑΤΣΑΝΟΣ**
..... (**Κ.Τ.Η.Μ.Α.Τ.Ι.ΑΣ**).....
ἡλικία... **53**... ἐν γραμματικαῖς γνώσεσι... **Δ. Π. Θ. Φ. Ο. Ι. Κ. Ο. Σ.**
Γυμνασίον..... τόπος καταγωγῆς **Κ.Ρ.Υ.Ο.Ν.Ε.ΡΙ.Ο.Ν**
..... (**Κ.Τ.Η.Μ.Α.Τ.Ι.ΑΣ**).....
Δ.Κ.Α.Δ.Ε.Λ.Λ.Α.Μ.Α.Κ.Α. Π.Α.Ρ.Α.Υ.Γ.Ι.Κ.Ο.Σ. 80... **Ε.Κ.Κ.Ρ.Ο.Υ.Κ.Ε.Ρ.Η.Ν**

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; **Ἰ.ὸ. Ὑ.μ.ν.ε.ι... διὰ... Ε.Π.Ο.Ρ.Α.Ν**
καὶ τὸ Ἑ.ε.ρ.α.ν... διὰ... Β.Ο.Ε.Κ.Ο.Σ.Ο.Π.ΟΥ.Σ
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; **Κ.α.ι... τ.α... Ο.υ.α**.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Ε.ις... Γ.υ.ε.ι.κ.α... Π.ρ.ό.ε.ω.ν.α.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; **Ἰ.ὸ. μ.ε.χ.ο.λ.ι.ε.ρ.ο.ν... δι.α.ν.ε.μ.ε.ν.α.ι... Ε.ις.**
τὰ... π.α.ι.δ.ι.α... Ε.ν. μ.ι.μ.ρ.ο.ν... μ.έ.ρ.α.ς... κ.ρ.α.ν.ῆ.ζ.α (γ.η.ρ.ο.δ.ο.τ.ή.ρ.ι.)

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ;

...καί...ὡς...ἐπιμελείται...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ;

Ναί

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εις αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μέ ὁλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ;

Δ. ἐ. ν. ...ἐπιμ. ρ. χ. ο. ...ε. α. ι. φ. λ. καὶ χ. ι. ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισα-κατόροι κλπ.) ... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρήμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέτισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραυητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

Ναί ... ὅ. ε. π. ο. χ. ι. κ. ὡ. σ. ? ἐργ. α. καὶ ... καὶ ...
ἡμερομίσθιον καὶ ... ὡς χρήμα καὶ ὡς εἶδος

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ο. χ. ι.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου τοῦ ἐπὶ ἡγίαιναν δι' ἀναγρέσειν ἐργασίας ; ... ὅ. ε. π. ο. χ. ι. ν. ... Μ. ε. β. ε. κ. ι. ν. ι. α. ν. ...

β) Ἐπὶ ἡγίαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-αματευτάδες (ἐμποροί) κλπ. ;

...ἐ. π. ο. χ. ι. κ. ὡ. σ. ... ὡς ... ἐργ. α. καὶ ...

- δ'. 1) Πώς έλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκήν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (μέ καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετά τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;....

..... Μ. ε. ζωϊκήν... κόπρον.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρήσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;..... Γύρω... στα... 1930.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;... Γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1952... τὸ σιδηροῦν... ἄροτρον

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;... ἡ κατεσκεύαζε... ἐν κατάρταις

ἔλαιον δένδρων... τὸν πρὸς... ἀπορὰν... διηλεκτρικῶν

ἄλλων... τὸ δίπτερο... τὸ 1952... (τὸ κατεσκεύαζε... ἐν κατάρταις)

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου μετὰ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χειρολαβή	4. δ. κ. (γυνή)	7.	10. κ. χειρολαβῆς
2. κομπούρι	5. κύριον	8. ἐλαβαρι	9. κ. χειρὸς
3. ἀντιροπῆδι	6. β. κ. α. δ. η.	9.	

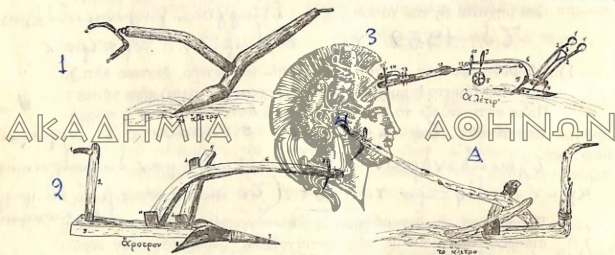
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;)... Δὲν... ὑπάρχει...
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ... Δ... Ο... Χ... ..

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)....**Ο.Χ.Ι.**.....
 5) Μηχανή ἀλωνισμού**Ο.Χ.Ι.**.....
 στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Ὁ καθὲς χωρὶς τοῦ ἰδίου τοῦ.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;

Τὸ 4^ο εἰς τὴν εἰκόνα

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

Τὸ ἴδιον ὡς 4^{ος} εἰκόνα

1. **χ.μ.φ.α.β.γ.δ.ε.**...6. **..6.π.κ.θ.μ.**.....11.
 2. **κ.α.ν.θ.ω.κ.ρ.ι.**...7.12.
 3. **α.χ.λ.ρ.ω.π.κ.δ.ι.**...8. } **..6.μ.β.α.ρ.ι.**...13.
 4. **δ.μ.ι.(-χ.μ.ν.ι.).**...9. }14.
 5. **ν.ν.χ.ι.**.....10. **κ.χ.λ.ι.δ.α.ρ.ω.ν.ι.**...15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... Δι' ἑξ. καὶ... κλίμακα... μίση. μαρτυρῶ
... (τὰ... διζιάν... ἡ κα. κιφ. μενον.) ...
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

ΔΕΛΤΑΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

- 6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

ἦ... ἐπάδη... ἡ κα... ξυλίνη (ὡς... εἶς.
... τὸ... ἐχ. ἡμ.)
.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

... Σ. κα. ἄρ. ν. ι., Πρι. ὀ. ν. ι., Ἀρίδ. ι., ξυλοφ. αἰ.
... ἐφ. ἡ δ. α.
.....

πριόνι

ἀρίδα

ριπί ή ξυλοφαί (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Μαλαξία... μόνον... βόες... ὄνοι*
Σήμερον δὲ ἱκλός αὐτῶν ἵπποι καὶ ἡμίονοι
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν; *δύο... ζῶα*

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός;
..... *Ναὶ... εἰς... τὸ... δεξιὸν... εὐχέλεια*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.

..... *ὡς... ἀντικείμενο*

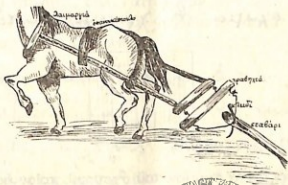
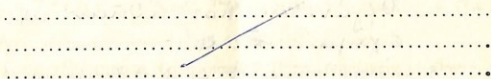
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κοιλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). *ὁ... κ.ρ.ι. κ.ρ.ς... ε.κ. ζυγίου... αἰδηρῶς*

αἰδηρῶς... κοιλλούρι... ἢ... ζυγοκόμμο
ὁ... αἰδηρῶν... ζεύλας

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *Ποτέ*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύσις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίσεις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἄγρου ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας

... Ἐλπίσαι... ἄνδρ... αἰ... γυν... κ... ε...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).

Πηκιάζοντα ξύλα
 δ... α... β... γ... δ... ε... ζ... η... θ... ι... κ... λ... μ... ν... ξ... ο... π... ρ... σ... τ... υ... φ... χ... ψ... ω...
 εἰς τὸν γ... ἔν... εἰς τὸ... ζ...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

... Ο...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποῦν τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

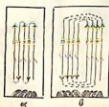
... Α... Β... Γ... Δ... Ε... Ζ... Η... Θ... Ι... Κ... Λ... Μ... Ν... Ξ... Ο... Π... Ρ... Σ... Τ... Υ... Φ... Χ... Ψ... Ω...
 ... α... β... γ... δ... ε... ζ... η... θ... ι... κ... λ... μ... ν... ξ... ο... π... ρ... σ... τ... υ... φ... χ... ψ... ω...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται ἄρ-
 ρον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλάκας
 (αὐλακίες) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....Ὁ ργώνε. και...κατ'...εὐθεῖαν...ὡς...τέ...
 ...ε.χ.μα...ε...α'.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

ὡς...τέ...ε.χ.μα...ε...χ.μα...ε...τέ...μ.ν.δ.ε.ε.ε.

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργμάτων
 τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη
 ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
 εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίες, ντάμιες, σιασιές, μεσδράδες
 κ.λ.π.) ; Ἡ...ε.π.ε.α.γ.ν.ε.και...μ.ε.χωρίδα
 ...ἡ...ε.π.ε.α.γ.ν.ε.και...μ.ε.χωρίδα

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακίαν ;

...ε.χωρίδα...μ.ε...αὐλακίαν...

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων
 δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται
 ἄροτρον ; Ἡ...ε.π.ε.α.γ.ν.ε.και...μ.ε.χωρίδα
 ...ε.π.ε.α.γ.ν.ε.και...μ.ε.χωρίδα

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἡ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει
 παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ
 ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Π.ε.ε.και...κα.θ.έ.τω.ς...καί...ε.π.ε.α.γ.ν.ε.και...μ.ε.χωρίδα
 ...15...π.ε.ε.α.γ.ν.ε.και...μ.ε.χωρίδα

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

... εἰς... ὄργα... καὶ... εἶδος... ἐπορᾶς

γ) Ἀροτρίσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Εἰς καὶ... διβόλισμα... 1... προ-φαιμένον

ἡ... καὶ... 1... κατὰ τὴν... ἐπορᾶν...

ἔνιοτε... ἡμέρας... πρὸ... ἐπορᾶς

πρὸ... ἀναμάσσεται... ἀναμάσσεται...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τὰ κηπευτικὰ γίνεται διβόλισμα (δυσ-
λ. ὀργώματα πρὸ... ἐπορᾶς... ἢ... ἔρβασμα
κ.λπ.)

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν... κ.λπ.

Εἰς... καὶ... δις... χρόνια... ἢ... ἐπορᾶ

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; τοῦ... εἰς... 2... ψυχανθῶν... 1... διὰ τὸν ὄνομα κηπευτικῶν πρὸ 3... ἀνω... ἢ... ἀνω... πρὸ... ἐπορᾶς

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

... α... ἔο... δισάκι... (ἐπορᾶ... ἀνω...)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρη, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

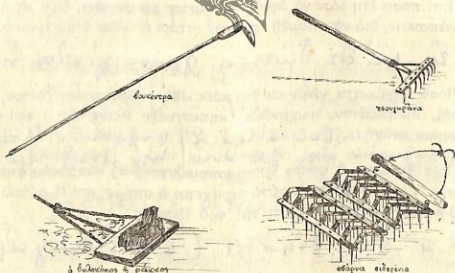
Μ.ε... βουκέντρα... ριζιδια... δ... καθαρισμός
 εἰς... τὰ... ἄκρον... ἀπάρχεται... ἐκ... ἐξομαλίων
 εἰδύρο... (...ξυλίστρα).....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);

..... Ὁ.χ.ε... ἰσοπέδωσις.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Δ.Κ.Δ.Η.Μ.ΙΑ... Ἡ... τσαπ... καὶ... σκαλίδι... μακρὸ
 ...ξυλίστρα).....

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

.....Συνδυάζοντας πρώτος και δεύτερο

- 7) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπο-
ράν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
εἶδους.

ειδους. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
..... Δ.Ε.Υ. Γ.Λ.Υ.Σ.Χ.Α.Υ. ΚΑΘ.Ι.Ε.Ρ.Ρ.Ε.Λ.Α. Ο.Ε.Π.Π.Υ.Υ.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Μακάριον εἶναι· ἐξ ὧν πρὸς ἑαυτὸν τῶν ἀγγέλων
διὰ τὸ πόρῳ διημιναίων· Σήμερον δὲ διὰ πάντων

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως. ...ἐκινετο...καὶ...ἐκινετο...ἐκινετο...

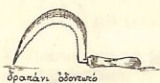
καὶ ἄλλως. ... ἔχιν:ε.ο... καμ... γιν:ε.ε... μέχρη:α.ήμερον
... ἡ... ἑν:ε.ε.ε.ε... ε:ε... βραχί:ε.ε... (πρα:ε:ε)

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 ... Μ. ε. δρεπάνι. ὀδοντωτό. ρίονον.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ.....ΔΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μ. ε. δρεπάνον

Μαντῶσε, καὶ ἐσχάτως μὲ κόσσας

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

... ἦ... ὀδοντωτή... ἢ... καὶ... εἶναι... ὀδοντωτή.

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

... Μ. ε. ξύλον... ἢ... χειρολαβή / δ. αἰδμητῶν
 ... δ. κ. ἐλκυστή... ἢ... ἢ... ἢ...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

..... 20 εἰδ. μ. ρ. ο. ρ. χ. ἄς

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ...

..... ἐ. χ. ἰ. ν. ἴ. α. ... καὶ ... χ. ἰ. ν. ἴ. α. ...
..... διὰ ... κα. μῆς ... μ. ἰ. ν. α. ν.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. ...

..... ἐ. χ. ... ὑ. ψ. α. ἰ. ... 20 ... ἴ. κα. ? ...
..... ἀπὸ ... τοῦ ... ἐδάφους

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μετὰ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται)

..... ἀ. ν. ... ὑ. ψ. α. ρ. χ. α. ... ἰ. ἰ. ἰ. κ. ἰ. ... ὀ. ν. α. ρ. α. ἰ. α. ...

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δρασίεις, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

..... οἱ ... ἴ. ἰ. α. ἰ. ... αἰ ... θ. ε. ρ. ἰ. α. ἰ. ... ὀ. ν. α. ἰ. α. ἰ. α. ν. ...

..... ἴ. α. ... χ. ἰ. ν. ἴ. α. ἰ. α. ν.

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... Π. α. χ. ἰ. α. ... μα. φ. ἰ. ... α. ἰ. ... κ. ε. φ. α. ἰ. α. ἰ. α. ν. ...

..... ὀ. ν. α. ἰ. α. ἰ. α. ν. ... εὐ. ρ. ἰ. α. κ. α. ἰ. α. ν. ... ἰ. α. ἰ. α. ἰ. α. ν. ...

..... ἀ. π. ὀ. α. α. ἰ. α. ν.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

..... Λέγονται λευκάρια

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

Ἄνδρες... καὶ... γυναῖκες... Δίν...
...ὑπάρχουν... ἐπαγγελματίαι...
...θερισταί... ..

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀπακοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

Μετὰ... ἡμερομίσθιον... εἰς... χρήμα
...μετὰ... παροχῆς... φαγητοῦ...
...Δίν... ὑπάρχει... ὀνομασία... ..

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Δίν... βάσαν... τι... εἰς... χεῖρας...
...μέση... των... ..

- 4) Ἐδίδετο (ἡ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερисμὸς ;

Α. Συνήδριος. Αρχιγ. και Αρχιγ.
Διοικ. ραν. Τ. Ε. Λ. ραν. - Μαριαν. και

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ
τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Der bundigsten

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

[illegible]

ἔφρα καὶ ἀδύριστα καὶ ἀχρηστούς· μὴ γὰρ
 δρεπάνει διὰ τὰ πικρὰ· οἱ ἐλάχιστα ἐν τῇ γῇ
 ἔμπερος δὲ τοῦτον· σπυρίδα, πλέκεται
 σταυροῦ καὶ ἰσχυροῦται· ἐν τῷ
 εἰκονογραφίᾳ.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

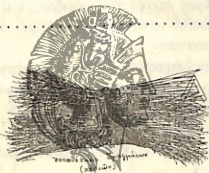
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ὑπὸ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· ὁ κύριος
 ὁ θεὸς ὁ πατὴρ· ὁ υἱὸς ὁ ἁγίος· ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ πατὴρ·
 ὁ υἱὸς ὁ ἁγίος· ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ πατὴρ· ὁ υἱὸς ὁ ἁγίος·
 ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ πατὴρ· ὁ υἱὸς ὁ ἁγίος· ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ πατὴρ·

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἔνας ἀπὸ τοὺς θειομένους.....
 Μὲ τοὺς ἀγκυρὰς καὶ αἰχμὰς.....
 τοῦ οἴκου.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

ἓξ ἑκατὸν χίλια... ἐτοποθετοῦντο μετὰ...

στάχους πρὸς τὰ ἰσθμὰ... εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ...

ἀγροῦ τὸ βράδυ, ἄλλοι... εἰς μὲν τοὺς θειομένους (στεινὰς)

Μηδὲ τὸ πέραν τοῦ θειομένου μετεφέρουσι εἰς τὰ θειομένα
 μὲ τὰ φῦλα τὸ ἐποθετοῦνται εἰς θειομένα μετὰ
 τοὺς στάχους πρὸς τὰ μύκτα
 ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἀνὰ... αἰ... ἀρχαῖα... ἡ... πάλαι... ἐφ' ἧς... φωνή
ἐκιν... ἐξ... ἀδ... τ... αἱ... αὐτῶν...
(χαρμυλίσαντες)... αἱ... ἀρχαῖα... ἀναίρεται... (πολεμική)

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

..... Μ.Σ. Επαπ. Δ.Υ. (Α.Σ.Ι.Ν.Α.)

.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά-χόρτα (π.χ. σπυρί, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ἐξήρασις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Μὲν ἄρα καὶ πόλεον, μαθησόμενον
 διήρουν δὲ καὶ μετὰ βασιλεὺς
 καὶ βίον. Ἡ ἑπομένη γὰρ
 ἐστὶν ἡ δὲ νῦν αὖτε

- 2) Πότε έθερίζετο ο σανός και με ποιόν έργαλειόν (δρέπανον, κόρ-
σαν κ.ά.). *Η... με τη... με... δρέπανο...
... με το... έως... ανοίξω.*
(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

..... To Minsk.

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ἡ... ζήσαντες... ἐκεί... τόπον... ἐν...
 τὸν... ἀφ' ἑν... ἐν... δὲ... μετὰ... (φ. φ. π. ἀ. χ. ι. α. ρ. α.)
 καὶ... μετὰ... φ. α. ... ἐν... τὴν... ἀφ' ἑν... πρὸς...
 φ. α. ρ. α. ρ. α.

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

... Μ. τ. τ. φ. α. ρ. α. ρ. α. ... ἀφ' ἑν... ἐν... χωρ. α. ρ. α. ρ. α. ...
 ... ἐν... τὸν... ἀφ' ἑν... ..

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

... ἐν... τὸν... ἀφ' ἑν... πρὸς... ἐν... τὸν...
 ... θεμωνοστάσι... ἐν... σωρόν... ἀφ' ἑν...
 ... τοῖς... ἀφ' ἑν... πρὸς... τὰ... ..

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἄλώνι;

... Ὑ. π. α. ρ. α. ρ. α. ... ἀφ' ἑν... ἀφ' ἑν...
 ... Ὑ. π. α. ρ. α. ρ. α. ... ἀφ' ἑν... ἀφ' ἑν...
 ... ἐν... τὸν... ἀφ' ἑν... ..

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

1) Ἐξω... τὸν... χωρίον... ἐν... ἐν...
 ... τὰ... ἀφ' ἑν... ..

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ἀνήκεαν. ἐν. ἐκ. . . ἄτακτον. . . Ἀφρικαν. καὶ τὸν χρόνον
μετρίους. τὸν. ἐκ. . . καὶ. μετρίους. . . καὶ. ἐκ. χρόνον
ἀχάριστον ὡς ποσότητος τῆς ἐννομιδῆς

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἄλῳνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἀπὸ. . . ἐκ. . . το. . . ἰαννίου. . . — το. . . ἰαννίου
πρώτου

- 7) Εἶδη ἄλῳνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

... Χ.ωματ. καὶ δ. α. κ. α. . . καὶ . . . πετράλωνο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλῳνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξεως τοῦ
ἄλῳνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων)

ἐκ. . . το. . . χωματ. α. κ. α. . . καθαρίσται. ο
χωρ. α. . . ἐκ. τῶν. . . χ. α. ρ. α. . . καὶ. μένεται ἐπὶ
μετρίους. μετρίους. . . ἐκ. μετρίους. . . πύρρον
ἐκ. α. καὶ ἐκ. α.

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλῳνιου καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἄλῳνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

... Α. ἐκ. . . ἐκ. α. ρ. α. . . ἐκ. α. ρ. α. . . ἐκ. α. ρ. α. . .
καὶ. . . ἐκ. α. ρ. α. . .

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλῳνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλῳνόςτυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλῳ-

ἐν τῇ κρηίδει τοῦ ἀγίου τοῦ ἐκείνου...
 γὰρ πρὸς (ἐξ) αὐτοῦ... πρὸς τὸ μέγα...
 καὶ ἐν αὐτῇ... καὶ ἐν αὐτῇ... καὶ ἐν αὐτῇ...
 καὶ ἐν αὐτῇ... καὶ ἐν αὐτῇ... καὶ ἐν αὐτῇ...

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφοριμένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δυο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρουλουργας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ οὗτοι ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Τὰς ψυχὰς... φέρει... μὲν ἔμπροσθεν, ἔμπρο-
σθεν... ἢ παρ' ὅσων...
ὥς... πρὸς τὴν... ἢ τὴν... πρὸς τὴν...
11α

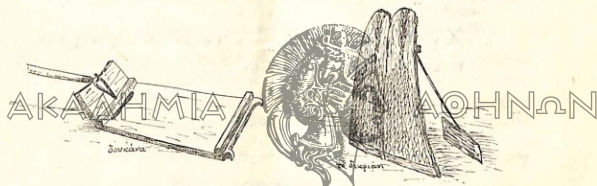
- 20 —

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Με' ἰσχυρὰς οἱ ἀπάντες περιβά-
σαντες τοὺς θαλάσσας.....

[illegible]

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἑλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτως κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἅπαντ' εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βλωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκιὰ, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγυνομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχῶν τούτων ;

Δίν. χρησιμοποιώνται

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; ...

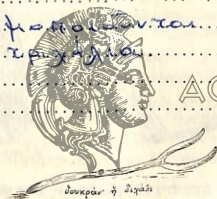
ἑσπέρως... ἔρχονται... μετὰ τὴν ἀκατοχὴν... τοῦ
 ἡλίου... ἔναι... νότιοι... ἑσπέρως...
 μία... ἔργον... μετὰ τὴν ἀκατοχὴν...
 περίπου... Διακόπτεται δὲ... κατὰ
 τὴν... ὥραν... διὰ τὰ ἐκτετατοῦ... ἔκ... δὲ...
 ἔργου... τὴν... ἐπομένην...

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποσον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

... Χρ. εὐφραίνονται... διχάλια...
 ... καὶ... τριχάλια...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; ...

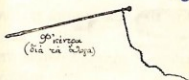
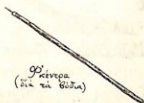
Ναι... ἡναφύει... τοῦ
 ἀκόπους... στάχυν... 3-4 φορὶς
 κατὰ... τὸν... ἀλωνισμὸν...

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)...

Τὸ καμινεῖκι (καμινεῖ) ἡλικίας... μῆκος... περί
 1,5 μ. ἐς 2 μ. ἄκρον... ἡτο... προεβιβάθη...
 διγυμνὸς ἦτο.

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .. Δύο ... τρεῖς ... ἑξήματα

το παλαιόν... ο... δαχτύλ... μέγισ... κυρτός... καὶ
 ἄλλαι... δυνάμεις... διαρκῆ... ἀνεκτικὰ καὶ ἄλλων
 ἐν ἡμέρῳ.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Δίν. Πράξης. Ιδιότητα. Συναφία.....

- 17) Ποιοι άλωνιζουν : ο ίδιος ο γεωργός με ιδικά του ζώα ή υπήρχον (ή υπάρχουν ακόμη) ειδικοί άλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσάπαιδες, καλούμενοι άλωναῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδιά ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλώνισμὸν .

ὁ... μαρτυρῶς... ἐφ' ἃς... ἔχει... γινῶσκει
 ...π. μαρτυρεῖ... ἀγαπᾷ...
 ἔδωκε... ἀγαπᾷ... ἐν... παύσῃ.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρ-
χον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ
τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν
κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ἐν μίση καὶ φόβῳ ἀνὰ καὶ ὀργῇ
γίνεσθαι... καὶ... μακάριον ἡν δὲ ἄνθρωποι ζήσονται (ἐν κόπῳ)

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζεται· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

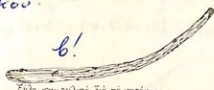
Κόπρος. Απὸ ἀγὰ καὶ ἰδὺ
ζῆζυκ. ὡς καὶ ἐγὼμα β'.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).

ὡς τὸ ἀλῶν... Χρῆσις κοπάνου... διὰ μακρὰς ποσότητας
βίτου, φαγῆς καὶ βίκου.

κόπανος στεφανῶδης

ξύλο καμπύλο διὰ τὸ κοπάνισμα
μικρῶν ἀμφοῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν;

ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας...
ἐργάζεσθαι καὶ ὑπὸ προσώπων ἀλλοτρίων...
ἀμφοτέρωθεν...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

1. ἰ. κ. ε. τ. α. ... τ. ο. ... κοπάνισμα ... ἔ. μ. ἰ. ... χ. ἰ. δ. ο. ν.
μαί ... α. α. ἰ. β. γ. π. κ. ... μ. ἰ. ο. ν. ... χ. φ. ρ. ἰ. μ. ἰ. ο. ν.
... γ. ε. ὤ. ... παρ. κ. α. ὤ.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

..... Ὁ. θ. γ. ἰ. ... τραγ. αὐ. δ. ἰ. α.

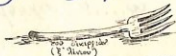
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

... Δ. ἔ. κ. ... ὑ. π. ἀ. ρ. χ. ... ἀ. ν. ο. μ. α. ἰ. ἰ. α.
... τ. α. ... ἔ. ρ. φ. α. γ. κ. α. κ. ... κ. ο. ὤ. ... μ. ἰ. ν. ε. λ. α. ἢ ... ε. ν. ε. ρ. ἔ. ρ. α. ν. α. ὤ.
... χ. ἰ. γ. ἰ. δ. ο. ν. ... χ. ρ. ἰ. γ. ἰ. δ. ο. ν. ... ἢ ... δ. ἰ. χ. α. γ. ἰ. δ. ο. ν.
... Ὁ. ... ε. α. ρ. ε. δ. ... ἔ. γ. μ. ... β. γ. ῶ. μ. α. ... ε. π. ἰ. μ. ῶ. μ. ε. δ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο Πρὸς ἀρχὴν.

ἡ συγκρίσιμος... τοῦ σωροῦ... ἐχθρὰ ἔσται... μὴ τὸ τριχάρι
ἐχθρὰ... διαρροῦ... ἀπὸ τοῦ... κίτρου... τοῦ... ὁμοῖον... ὁ... ἀγρὸν
νισθῆς μὴ... ἀριστερὰ... ἐκτετακτοῦ... πρὸς τὰ... ἀνω... ἐξίμεν
ἀγρὸν... καὶ... ἐξέλαι... ὁ... σωρὸς... τοῦ... εἰλαριῶ... νὰ... ἐχθρὰ αὐτό.
τοῦ ἔθους-

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

...τοῦ... λιχνισμοῦ... γίνεται μὴ τὸ τριχάρι...
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνέμιζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

...ἀνδρες... καὶ... γυναῖκες... αὐτὸν... αἰκά...
...φ.ε.κ.ε.ι.α.ς...
.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

...ἀέθρονται... κρόκταρα...
...Μ.ς... τοῦ... ἀλώνισμα... ἀποχωρίζονται...
.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; ('Εν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

..... Δέν. γίνεται

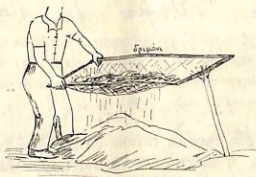
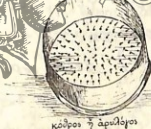
6) Ἄφου διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

τα. ἐνα ποιεῖ
 ναλα... μόνι... ἀποχωρίζονται... ἐν ἑραν τῶν λιχνισμάτων
 μετ' ἐλιδιὰ... ἐὰν ὁρα... ἀπὸ... ἑρὰ...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὥς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

...*Ν.α.*...*κατα*...*τά*...*ἀκρόμυρα*...*ἕως*...*τά*...
πύλας...*δὲ*...*πᾶ*...*ἀνὰ*...*εὐμεινόμενα*...*κόβου*...
ρα...*καθαρίζονται*...*μέ*...*δριμόνι*.....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; *Σχηματίζεται. σωροὶ*

μέ...*τὸ*...*ἐλευαρι*...*καὶ*...*χαράσσεται*...*ἐπ'*...*αὐτοῦ*...*ὀρθογώνως*...
ἀπὸ...*ἐπισημαίνεται*...*τὸ*...*ἐλευαρι*...*ὡς*...*ἐν*...*τοῦ*...*σωροῦ*...*τὸ*...*πυλῶν*...
Μικρῶτα...*δὲ*...*τὸ*...*ὑψος*...*τῶ*...*πλαστροῦ*...*μέ*...*χρησιμοποιεῖται*...
(για...*ἔμαται)*...*διὰ*...*να*...*ἡ*...*καθαριότης*...*ἡ*...*κατα-*...
σκευασία...*ποσότης*...*αὐτοῦ*.....

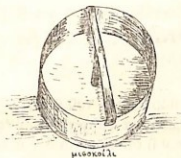
- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....*Ἄλλα*...*ἔθιμα*...*δὲν*...*ὑπάρχουν*.....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

... Α. ε. κ. ... ὑ. π. ἡ. ρ. β. ε. ν. ... π. ο. ε. ε. ἡ. δ. ε. κ. α. ε. η.

μεσοκοίλε

κυτόταλος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλώνιατικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) α) ... Παπαδιάτικο ... παπαδιάτικο ...

β) ... Τά ... ἀγροφυλακιάτικο ... γ) ... γυφτιάτικο ... δ) ... ἀλώνιατικο ...
... χρυσάων ...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) β) ... ἀγροφυλακιάτικο ... γ) ... γυφτιάτικο ... δ) ... ἀλώνιατικο ...

... κιβώτια ... (μυαλάκια) ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαίθρον ; Ἰό... ἀχρὸν... τῶ...
 ἀχρῶτα, ὅς... ἐν γένει... εὐρίκεται...
 τα... ἰσόμοι... τῆς... οἰκίας...

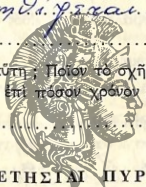
- 5) Πώς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Μετά το δείπνο:

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Δὲκ. ἐν κηθ' ὄψαν.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονή Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰουδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Μέχρι πρό όκτατάς πρίπου

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Συν. 19^η.....Ιοργία.....Μακαριον.γρ. των.....
Πραξ.η. του.....Ηγ.ων. το.....ἔ.ε.π.ε.ρ.α.ς.....

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

... Δέν... ἀκίρρη... ἰδιαιτέρα... ὀνομασία

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

... Συνήθως... παιδιά... καὶ... ἱερεῖς

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

Οἱ... ἰδιοὶ... καὶ ποτε... καὶ...

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Καθὼς... φεγγέρι... ὁ γὰρ... περὶ...
... ἡδὲ... καὶ... ἐκ... πρὸ... ἐπὶ...
... τῆς... πυρᾶς... ἐκ... καὶ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εὐχῆς, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

... Δέν... ἐκ... καὶ...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

... Πηδήματα... καὶ...

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Ἰχθυα... εἶπον... κριδαῖς, ... γουρίαν...
... γάλα, ... ἀγνους... γένον, ... ἀφάνες.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

... ὁ γ. γ.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ